

πεδίο ορισμού

1. Να βρεθεί το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων:

i) $f(x) = \frac{1}{x^2 - 1}$

ii) $f(x) = \frac{1}{x^3 - 4x}$

iii) $f(x) = \sqrt{x^2 - 5x + 6}$

iv) $f(x) = \frac{x}{\sqrt{x^2 - 3x + 2}}$

v) $f(x) = \sqrt{1 - \ln x}$

vi) $f(x) = \ln\left(\frac{2-x}{2+x}\right)$

vii) $f(x) = \frac{1+x}{2-|x|}$

viii) $f(x) = \sqrt{x+5} - \sqrt[3]{1-x}$

2. Να βρεθεί το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων:

i) $f(x) = \frac{\sqrt{4-x^2}}{e^x - 1}$

ii) $f(x) = \sqrt{e^{2x} - e^x - 2}$

iii) $f(x) = \sqrt{4 - \sqrt{2-x}}$

iv) $f(x) = \frac{\sqrt{-x^2 + 6x - 5}}{x^2 - |x|}$

v) $f(x) = \frac{\ln(\ln x)}{e^x - 1}$

vi) $f(x) = \sqrt{2 \ln x - \ln^2 x}$

vii) $f(x) = \ln\left(\frac{2x}{x^2 - 1}\right)$

viii) $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$

ix) $f(x) = \sqrt{\frac{e^x - 1}{x}}$

x) $f(x) = \sqrt{\frac{\ln x}{x-1}}$

3. Να βρεθούν οι τιμές του α για τις οποίες η συνάρτηση f έχει πεδίο ορισμού το \mathbb{R} , όταν:

i) $f(x) = \sqrt{x^2 - \alpha x + 1}$

ii) $f(x) = \ln(\alpha x^2 + x + \alpha)$

σύνολο τιμών

4. Να γράψετε το σύνολο τιμών των παρακάτω συναρτήσεων:

i) $f(x) = x^2$

ii) $f(x) = x^3$

iii) $f(x) = \eta\mu x$

iv) $f(x) = \sigma\upsilon\nu^2 x$

v) $f(x) = e^x$

vi) $f(x) = \ln x$

5. Έστω η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2 + 3}{x^2 - 5x + 6}$. Να αποδείξετε ότι ο αριθμός

1 ανήκει στο σύνολο τιμών της f , ενώ ο αριθμός -1 δεν ανήκει στο σύνολο τιμών της f .

γραφική παράσταση - σχετική θέση των C_f και C_g

6. Να βρείτε τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f με τους άξονες, όταν:
- i) $f(x)=x^2-6x+5$ ii) $f(x)=2\ln(1+x)-4$ iii) $f(x)=e^x-2$
- iv) $f(x)=\sqrt{x-x^2}$ v) $f(x)=\frac{x^2-5x+6}{x-2}$ vi) $f(x)=\ln^2x-\ln x$
7. Για ποιες τιμές του x η γραφική παράσταση της συνάρτησης f βρίσκεται πάνω από τον άξονα $x'x$, όταν:
- i) $f(x)=x^3-x^2+2x$ ii) $f(x)=\ln\left(\frac{2-x}{2+x}\right)$ iii) $f(x)=1-|\ln x|$
8. Να βρεθούν οι τιμές του $x \in \mathbb{R}$ για τις οποίες η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x)=\frac{2x}{x-1}$ βρίσκεται κάτω από την ευθεία $y = 1$.
9. Να βρείτε τα κοινά σημεία των γραφικών παραστάσεων των συναρτήσεων f και g , όπου:
- i) $f(x)=2x-x^2$ και $g(x)=x^2+3x$
- ii) $f(x)=x^3-x^2+2x-3$ και $g(x)=x^2-2$
- iii) $f(x)=1+\ln(x+1)$ και $g(x)=2$
10. Έστω οι συναρτήσεις: $f(x)=ax^2+x+1$ και $g(x)=x^2+ax$. Να βρεθούν οι τιμές του $a \in \mathbb{R}$ ώστε οι C_f, C_g να έχουν δύο κοινά σημεία.
11. Να βρείτε τα διαστήματα στα οποία η C_f βρίσκεται πάνω από τη C_g , όταν:
- i) $f(x)=x^2-5x+6$ και $g(x)=3-x^2$
- ii) $f(x)=x-1$ και $g(x)=\sqrt{x}+1$
- iii) $f(x)=2\ln x+3$ και $g(x)=\ln^2x+\ln x+1$.
12. Να βρείτε τους $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ ώστε η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x)=ax^3+\beta x+1$ να περνά από τα σημεία $A(1, 2)$ και $B(2, 9)$
13. Αν η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x)=\alpha \ln(x+1)+\beta$ τέμνει τον άξονα $x'x$ στο σημείο e^2-1 και τον άξονα $y'y$ στο 2, να βρεθούν οι α, β .
14. Αν οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων

$f(x) = x^4 - (\alpha + 1)x^2 + \beta x + 3$ και $g(x) = (\alpha + 2)x^2 + (2 - \beta)x - 1$ τέμνονται πάνω στις ευθείες $x = -1$ και $x = 1$, να βρείτε:

- α) τις τιμές των α και β ,
 β) τα άλλα κοινά σημεία των C_f και C_g .

15. Έστω η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} x^3, & x \leq 0 \\ \ln x, & x > 0 \end{cases}$

- α) Να παραστήσετε γραφικά τη συνάρτηση f .
 β) Να βρείτε το πλήθος των ριζών της εξίσωσης $f(x) = \alpha$ για τις διάφορες τιμές του $\alpha \in \mathbb{R}$.

16. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$f^2(x) + f(x) - 2 = x^2 + x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι η C_f δεν τέμνει τον $x'x$.

17. Έστω οι συναρτήσεις f, g για τις οποίες ισχύει:

$g(x) = f(x)(2 - f(x)) + e^x - 3$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι η C_g τέμνει τον ημιάξονα Oy' .

ίσες συναρτήσεις

18. Να εξετάσετε σε ποιες από τις παρακάτω περιπτώσεις είναι $f = g$.
 Στις περιπτώσεις που είναι $f \neq g$, να προσδιορίσετε το ευρύτερο δυνατό υποσύνολο του \mathbb{R} στο οποίο ισχύει: $f(x) = g(x)$.

i) $f(x) = \frac{2x^2 - 2x}{x^3 - 1}$ και $g(x) = \frac{2x}{x^2 + x + 1}$

ii) $f(x) = \frac{e^{2x} - xe^x}{xe^x}$ και $g(x) = \frac{e^x}{x} - 1$

iii) $f(x) = \frac{x^2 - 1}{x^2 - |x|}$ και $g(x) = \frac{1}{|x|} + 1$

iv) $f(x) = \frac{x - 4}{\sqrt{x} + 2}$ και $g(x) = \sqrt{x} - 2$

v) $f(x) = \frac{x - 1}{\sqrt[3]{x} - 1}$ και $g(x) = \sqrt[3]{x^2} + \sqrt[3]{x} + 1$

vi) $f(x) = \sqrt{x} \cdot \sqrt{x - 1}$ και $g(x) = \sqrt{x(x - 1)}$

vii) $f(x) = \ln\left(\frac{x^2}{1 - x}\right)$ και $g(x) = 2\ln x - \ln(1 - x)$

19. Να βρεθεί ο $a \in \mathbb{R}$ ώστε οι παρακάτω συναρτήσεις να είναι ίσες:

$$f(x) = ax + 3 \text{ και } g(x) = \frac{ax^3 + 4ax^2 + 4x + 3}{x^2 + ax + 1}.$$

πράξεις με συναρτήσεις

20. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \sqrt{x} + \frac{1}{\sqrt{x}}$ και $g(x) = \sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt{x}}$.

Να βρείτε τις συναρτήσεις $f+g$, $f-g$, $f \cdot g$ και $\frac{f}{g}$.

21. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \frac{1}{x+1}$ και $g(x) = \frac{x}{x^2-1}$.

Να βρείτε τις συναρτήσεις $f+g$, $f-g$, $f \cdot g$ και $\frac{f}{g}$.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΩΝ

22. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \frac{2x}{x-2}$ και $g(x) = \sqrt{x-1}$. Να βρείτε τις συναρτήσεις $g \circ f$ και $f \circ g$.

23. Αν $f(x) = \ln x$ και $g(x) = e^x - 1$, να βρεθούν οι συναρτήσεις $f \circ g$, $g \circ f$.

24. Να βρεθούν οι συναρτήσεις: $f \circ g$, $g \circ f$, $f \circ f$, $g \circ g$ όταν:

α) $f(x) = \sqrt{x+1}$ και $g(x) = \frac{1}{x-2}$

β) $f(x) = \frac{1}{x-1}$ και $g(x) = \frac{x}{x+2}$

γ) $f(x) = \sqrt{x+1}$ και $g(x) = \sqrt{3-x}$

δ) $f(x) = \sqrt{x-1}$ και $g(x) = \ln(x-1)$

ε) $f(x) = x^2 + 3$ και $g(x) = \frac{1}{x-4}$

25. Να βρείτε συνάρτηση g τέτοια ώστε να ισχύει: $(g \circ f)(x) = \frac{1+x}{1-x}$ αν $f(x) = \ln x$.

26. Να βρεθεί η συνάρτηση f , όταν:

α) $g(x) = x-2$ και $(f \circ g)(x) = x^2 + x + 1$

β) $g(x) = e^x - 1$ και $(f \circ g)(x) = x + 2$.

27. Να βρείτε συνάρτηση f τέτοια ώστε να ισχύει: $(g \circ f)(x) = 3x + 2$,

$$\text{αν } g(x) = \frac{1+x}{x-1}.$$

28. Να βρεθεί η συνάρτηση g , όταν:

α) $f(x) = x+3$ και $(f \circ g)(x) = e^{1+x} + 3$

β) $f(x) = x^3 - 1$ και $(f \circ g)(x) = x^2 + 3$.

29. Αν $f(x) = x^2 - 2x + 4$, να βρείτε δύο συναρτήσεις g για τις οποίες ισχύει: $(f \circ g)(x) = x^2 - 4x + 7$.

30. Αν η f έχει πεδίο ορισμού το $(0,3)$ και $g(x) = x^2 - 1$, να βρεθεί το πεδίο ορισμού της $f \circ g$.

31. Αν η f έχει πεδίο ορισμού το $[0,1)$ και $g(x) = \ln x$, να βρεθεί το πεδίο ορισμού της $f \circ g$.

32. Αν η f έχει πεδίο ορισμού το $[7,27]$, να βρεθεί το πεδίο ορισμού της συνάρτησης $g(x) = f(x^3 + x - 3)$.

33. Αν η συνάρτηση f έχει πεδίο ορισμού το $A = (0,1]$, να βρεθεί το πεδίο ορισμού της συνάρτησης $g(x) = f(x-2) + f(\ln x)$.

34. Να δείξετε ότι για τη συνάρτηση $f(x) = \frac{x}{2x-1}$, ισχύει:

$$(f \circ f)(x) = x \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R} - \left\{ \frac{1}{2} \right\}.$$

35. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$.

α) Να βρεθεί το πεδίο ορισμού της.

β) Αν $g(x) = -x$, να δείξετε ότι οι συναρτήσεις $f \circ g$ και $-f$ είναι ίσες

36. Έστω ότι για τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει: $(f \circ f)(x) = 4x - 3$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι: $f(1) = 1$.

37. Έστω ότι για τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει:

$$(f \circ f \circ f)(x) = 2x^2 - 6x + 3, x \in \mathbb{R}. \text{ Να δείξετε ότι: } f(3) = 3 \text{ ή } f(3) = \frac{1}{2}.$$

38. Έστω ότι για τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει: $f(f(x)) = xf(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να βρεθεί το $f(0)$.

39. Έστω ότι για τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει: $f(f(x))=4-x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

α) Να βρεθεί το $f(2)$

β) Να δείξετε ότι: $f(x) + f(4-x) = 4$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

40. Έστω ότι για τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει: $f(f(x))=x^5$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι: $f(x^5) = f^5(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

41. Δίνονται οι συναρτήσεις f, g με $(f \circ g)(x)=x^2-3x+4$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και $(g \circ f)(2)=2$. Να δείξετε ότι οι C_f, C_g έχουν ένα τουλάχιστον κοινό σημείο.

συναρτησιακές σχέσεις

42. Να αποδείξετε ότι δεν υπάρχουν συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με την ιδιότητα:

α) $f(1-x) + f(x) = x^3+2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

β) $g(x) + g(3-x) = x+1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

43. Να βρείτε τη συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ αν για κάθε $x \in A$ ισχύει:

α) $2f(x) + 3f(-x) = 4x + 5, A = \mathbb{R}$

β) $2f(x) + 3f(1-x) = 4x + 5, A = \mathbb{R}$

γ) $f(x) + 2f(3-x) = 2x - 1, A = \mathbb{R}$

δ) $f(x) - 3f\left(\frac{1}{x}\right) = x, A = \mathbb{R}^*$

ε) $2f(x) + 3f\left(\frac{1}{x}\right) = 2\ln x, A = (0, +\infty)$.

44. Να βρείτε συνάρτηση f ορισμένη στο \mathbb{R}^* η οποία ικανοποιεί τη

σχέση: $xf(x)+2f\left(\frac{-1}{x}\right)=3$.

45. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$f(x-1) - 2f(3-x) = x^2+1$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

i) Να δείξετε ότι:

α) $f(x) - 2f(2-x) = x^2 + 2x + 2$

β) $f(2-x) - 2f(x) = x^2 - 6x + 10$

ii) Να βρείτε τη συνάρτηση f .

46. Μια συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχει την ιδιότητα:

$3f(x+1) - 2f(2-x) = x^2 + 14x - 5$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

α) Να βρεθεί ο τύπος της f .

- β) Να γίνει η γραφική παράσταση της $g(x)=f(x-2)+1$, $x \in \mathbb{R}$.
47. Έστω ότι για τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει:
 $f^2(x^2 - 4x + 3) + 2f(x^2 - 3x + 2) + 1 = 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε την τιμή $f(0)$.
48. Έστω ότι για τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει: $f(x^2) + f(2x) = 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει δύο τουλάχιστον ρίζες.
49. Έστω ότι για τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει: $f(f(x))=3x+4$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
 α) Να βρεθεί το $f(-2)$
 β) Να δείξετε ότι: $f(3x+4) = 3f(x) + 4$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
50. Έστω ότι για τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει: $f(f(x))=3x-2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι:
 α) $f(3x-2) = 3f(x) - 2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
 β) Η C_f τέμνει την ευθεία $y = 1$ σε ένα τουλάχιστον σημείο.
51. Για τη συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει: $f\left(\frac{x}{e}\right) \leq \ln x \leq f(x) - 1$
 για κάθε $x \in (0, +\infty)$. Να αποδείξετε ότι το σημείο $A(1, 1)$ ανήκει στη C_f και να βρείτε τον τύπο της f .
52. Να βρεθεί ο τύπος της συνάρτησης $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με την ιδιότητα:
 $f(x) - x \leq x^2 \leq f(x-1) + x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
53. Έστω f μια συνάρτηση ορισμένη στο \mathbb{R} , η οποία για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ικανοποιεί τη σχέση: $\alpha f(x) + \beta f(1-x) = x$ με $\alpha + \beta \neq 0$. Να δείξετε ότι:
 α) $f(x) + f(1-x) = \frac{1}{\alpha + \beta}$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
 β) $f(x) = \frac{x}{\alpha - \beta} - \frac{\beta}{\alpha^2 - \beta^2}$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$ όταν $\alpha \neq \beta$.
54. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ τέτοια ώστε να ισχύει: $f(\alpha + \beta) = f(\alpha)f(\beta)$ για κάθε $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι:
 α) $f(0)=1$ β) $f(-\alpha) = \frac{1}{f(\alpha)}$ γ) $f(2x) = f^2(x)$ δ) $f^3(x) = f(3x)$

60. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι γνησίως φθίνουσα και η συνάρτηση $g(x) = f(3x-2) - f(1-2x)$, $x \in \mathbb{R}$. Να εξετάσετε τη g ως προς τη μονοτονία.

☞ μονοτονία και άτοπο

61. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει: $f^3(x) + e^{f(x)} + 1 = x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα.

62. Έστω οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για τις οποίες ισχύει: $f(x) + e^{f(x)} = g(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Αν η g είναι γνησίως φθίνουσα στο \mathbb{R} , να δείξετε ότι η f είναι γνησίως φθίνουσα στο \mathbb{R} .

63. Να δείξετε ότι δεν υπάρχει γνησίως αύξουσα συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει: $f(2^x) = \left(\frac{2}{3}\right)^x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

64. Θεωρούμε τη γνησίως μονότονη συνάρτηση $f(x) = \frac{e^x}{2^{f(x)}}$, $x > 0$.

Να δείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα.

65. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει: $f(x) + e^{f(x)} + x^3 = 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι η f δεν είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} .

66. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει: $f^3(x) + 3f(x) = 2x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} .

67. Αν για τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει: $f^3(x) + 2f(x) = -x + 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να δείξετε ότι η f είναι γνησίως φθίνουσα στο \mathbb{R} .

68. Έστω οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για τις οποίες ισχύει: $(f+g)(x) = \eta\mu x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Αν η f είναι γνησίως αύξουσα, να δείξετε ότι η g δεν είναι γνησίως αύξουσα.

69. Έστω f με πεδίο ορισμού το A με $f(x) > 0$ για κάθε A . Αν για την f ισχύει: $\ln(f(x)) + f(x) + x = 0$ για κάθε $x \in A$, να δείξετε ότι η f δεν μπορεί να είναι γνησίως μονότονη.

70. Έστω ότι για τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει: $f(f(x)) + x^3 = 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι η f δεν είναι γνησίως μονότονη.

☞ λύση ανισώσεων

71. Έστω ότι η συνάρτηση f είναι γνησίως μονότονη στο \mathbb{R} και η γραφική της παράσταση περνά από τα σημεία $A(1, 5)$ και $B(5, -2)$.
- Να δείξετε ότι η f είναι γνησίως φθίνουσα στο \mathbb{R}
 - Να δείξετε ότι η $f \circ f$ είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R}
 - Να λύσετε την ανίσωση: $f(f(e^x)) < -2$.
72. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = x^3 + x + 2$.
- Να βρείτε το είδος της μονοτονίας της f .
 - Να λύσετε την ανίσωση: $f(f(x)) > 12$.
 - Να δείξετε ότι: $f(2x) + f(1) < f(3x) + f(e^x)$ για κάθε $x > 0$.
73. Έστω οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για τις οποίες ισχύει: $(f \circ g)(x) = x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Αν η f είναι γνησίως φθίνουσα στο \mathbb{R} , να λυθεί η ανίσωση: $g(2f(10 - 4x) - f(x)) > x$.
74. Έστω οι γνησίως μονότονες συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$. Η C_f τέμνει τον αρνητικό ημιάξονα Ox' και τον άξονα $y'y$ στο $A(0, -1)$. Η C_g τέμνει τον άξονα $x'x$ στο -1 και τον θετικό ημιάξονα Oy .
- Να βρείτε τη μονοτονία των f, g .
 - Να λύσετε την ανίσωση: $g(f(x^2)) < 0$.
75. Δίνονται οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με την f γνησίως φθίνουσα, τη g γνησίως αύξουσα και $f(x), g(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
- Να δείξετε ότι η συνάρτηση $\frac{f}{g}$ είναι γνησίως φθίνουσα.
 - Να λύσετε την ανίσωση: $f(x^3)g(2x) - f(2x)g(x^3) < 0$.
76. Θεωρούμε τη γνησίως μονότονη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ της οποίας η γραφική παράσταση περνά από τα σημεία $A(2, -1)$ και $B(5, 2)$. Να λύσετε την ανίσωση: $f^2(x) \leq f(x) + 2$.
77. α) Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία τη συνάρτηση $f(x) = e^x + x$.
- Να λύσετε την ανίσωση: $e^{x^2-4} - x + 2 > e^{x-2} - x^2 + 4$.
 - Αν η συνάρτηση g είναι γνησίως φθίνουσα στο \mathbb{R} , να λύσετε την ανίσωση: $g(e^x) > g(1-x)$.

☞ μελέτη προσήμου

μπορούμε να βρούμε το πρόσημο μιας συνάρτησης f , αν ξέρουμε:

- τη μονοτονία της και
- μία ρίζα της

π.χ.

Έστω $f \uparrow$ στο \mathbf{R} και $f(1)=0$, τότε:

- $x < 1 \Leftrightarrow f(x) < f(1) \Leftrightarrow f(x) < 0$
- $x > 1 \Leftrightarrow f(x) > f(1) \Leftrightarrow f(x) > 0$

x	$-\infty$	1	$+\infty$
$f(x)$	$-$	$+$	

78. Να βρείτε το πρόσημο των παρακάτω συναρτήσεων:

α) $f(x) = e^x + x - 1$

β) $f(x) = x^5 + x^3 + x - 3$

γ) $f(x) = 3^x + 4^x - 7$

δ) $f(x) = e^x + \ln(x+1) - 1$

79. Έστω η συνάρτηση $f(x) = x + \ln x - 1$, $x > 0$.

α) Να βρείτε το πρόσημο της f .

β) Αν $1 < \alpha < e < \beta$, να δείξετε ότι: $f(\ln \alpha)f(\ln \beta) < 0$.

80. Έστω η συνάρτηση $f(x) = -x - x^3 - \ln x + 2$, $x > 0$.

α) Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία τη συνάρτηση f .

β) Να λύσετε την ανίσωση: $f(x) < 0$

γ) Αν $1 < \alpha < e < \beta$, να δείξετε ότι: $f(\ln \alpha)f(\ln \beta) < 0$.

81. Έστω η συνάρτηση $f: [0, +\infty) \rightarrow \mathbf{R}$ με $f(0)=0$, η οποία είναι

γνησίως αύξουσα και η συνάρτηση $g(x) = \frac{f(x)}{\ln(x+1)}$, $x > 0$. Να

δείξετε ότι $g(x) > 0$ για κάθε $x > 0$.

82. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ με $f(0)=0$, η οποία είναι γνησίως

φθίνουσα και η συνάρτηση $g(x) = \frac{f(x)}{e^x - 1}$, $x \in \mathbf{R}^*$. Να δείξετε ότι

$g(x) < 0$ για κάθε $x \in \mathbf{R}^*$.

83. Αν η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα στο \mathbf{R} , ν.δ.ο. για τη

συνάρτηση $h(x) = \frac{f(3x+1) - f(x+1)}{2x}$, ισχύει: $h(x) < 0$ για κάθε

$x \in \mathbf{R}^*$.

☞ λύση εξίσωσης με τη βοήθεια της μονοτονίας

ΒΑΣΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ: Κάθε γνησίως μονότονη συνάρτηση έχει το πολύ μία ρίζα.

84. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι γνησίως μονότονη και ισχύει η σχέση: $f(x) = -f(4-x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι η εξίσωση $f(x)=0$ έχει μοναδική ρίζα.

85. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει η σχέση: $f(2-x) + f(x+4) = 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Αν η f είναι γνησίως φθίνουσα, να λύσετε:

- α) την εξίσωση: $f(x)=0$
- β) την ανίσωση: $f(x^2-5) > 0$.

86. Έστω η γνησίως μονότονη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με την ιδιότητα: $f(4-x)+f(2+x)=0$ και $f(1)>f(2)$. Να λυθεί:

- α) η εξίσωση: $f(x)=0$
- β) η ανίσωση: $f(x^2-6)>0$.

87. Έστω η συνάρτηση $f(x) = \left(\frac{1}{2}\right)^x - x, x \in \mathbb{R}$.

- α) Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία τη συνάρτηση f .
- β) Να λύσετε την εξίσωση: $f(x)=3$.
- γ) Να λύσετε την ανίσωση: $2^x(x+3) > 1$.

88. Έστω η συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει η σχέση: $f(x - \ln x) + f(x - 1) = \ln x + 3$ για κάθε $x > 0$. Αν η f είναι γνησίως αύξουσα, να λύσετε:

- α) την εξίσωση: $f(x)=2$
- β) την ανίσωση: $f(e^x - 1) < 2$.

89. Να δείξετε ότι οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων: $f(x) = 5 - x - x^3$ και $g(x) = 4 + x + 10^x$ έχουν ένα μόνο κοινό σημείο.

☞ γενικές ασκήσεις

90. Έστω f με πεδίο ορισμού το \mathbb{R} με $f(x)>1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Αν για την f ισχύει: $f^3(x)-3f(x)-x=0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να εξεταστεί ως προς τη μονοτονία. Κατόπιν να λυθεί η ανίσωση: $f(f(x))>2$.

91. Έστω f με πεδίο ορισμού το \mathbb{R} για την οποία ισχύει: $f^3(x)+3f(x)=4e^x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να εξεταστεί η f ως προς τη μονοτονία. Κατόπιν να λυθεί η ανίσωση: $f(f(x)-1) \leq 1$.

92. α) Έστω συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$. Αν η συνάρτηση f έχει τουλάχιστον δύο ρίζες στο διάστημα A , να δείξετε ότι η f δεν είναι γνησίως μονότονη στο A .

β) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση $f(x) = \sqrt{x} \ln x + 2 - \sqrt{x} - 2 \ln x$ δεν είναι γνησίως μονότονη στο $(0, +\infty)$.

93. Η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι γνησίως μονότονη και η γραφική της παράσταση διέρχεται από τα σημεία $A(0, 2)$ και $B(2, 0)$.

α) Να λυθεί η εξίσωση: $f(2x+3) + f(x+1) = f(5-3x) + f(6-x)$.

β) Να λυθεί η ανίσωση: $f(2x+3) + f(x+1) < f(5-3x) + f(6-x)$.

94. Έστω η γνησίως αύξουσα συνάρτηση $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία

ισχύει: $g\left(\frac{g(x) + 2014x}{2015}\right) = x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι

$g(x) = x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

ακρότατα

95. Δίνονται οι συναρτήσεις: $f(x) = x^2 - 2x + 2$ και $g(x) = \frac{2x}{x^2 + 1}$.

α) Να δείξετε ότι η f παρουσιάζει ολικό ελάχιστο.

β) Να δείξετε ότι η g παρουσιάζει ολικό μέγιστο $x_0 = 1$.

γ) Να βρείτε τα κοινά σημεία των C_f και C_g .

96. Δίνονται οι συναρτήσεις: $f(x) = \frac{10x}{x^2 + 25}$ και $g(x) = 1 + |x - 5|$

α) Να δείξετε ότι η f παρουσιάζει ολικό μέγιστο για $x = 5$.

β) Να δείξετε ότι η g παρουσιάζει ολικό ελάχιστο το 1.

γ) Να δείξετε ότι οι C_f και C_g έχουν ακριβώς ένα κοινό σημείο.

97. Έστω συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοιες ώστε:

$g(x) = f^2(x) - 2x f(x) + x^2 + 7$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι:

α) $g(x) \geq 7$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

β) Αν η ευθεία με εξίσωση $y = x$ τέμνει τη C_f σε ένα τουλάχιστον σημείο, τότε η συνάρτηση g παρουσιάζει ολικό ελάχιστο.

98. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει η σχέση:

$2f(x) \leq f(1) + f(2)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι:

i) $f(1) = f(2)$

ii) Η f παρουσιάζει ολικό μέγιστο.

99. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{4}{\sqrt{x^2 - 2x + 5}}$.

α) Να δείξετε ότι η f έχει μέγιστη τιμή το 2.

β) Να βρείτε τις τιμές των $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ αν ισχύει:

$$\frac{1}{\sqrt{\alpha^2 - 2\alpha + 5}} + \frac{1}{\sqrt{\beta^2 - 2\beta + 5}} = 1.$$

100. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = e^x + e^{-x}$.

α) Να αποδείξετε ότι:

i) $f(0) = 2$

ii) $f(x) \geq 2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

iii) Η ελάχιστη τιμή της f είναι το 2.

β) Να βρείτε τις τιμές των $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ αν ισχύει: $f(\alpha) + f(\beta) = 4$.

άρτια - περιττή

101. Να εξετάσετε ποιες από τις παρακάτω συναρτήσεις είναι άρτιες και ποιες περιττές:

α) $f(x) = \frac{\sin x}{\sqrt{9 - x^2}}$

β) $f(x) = \frac{\alpha^x + 1}{\alpha^x - 1}$

γ) $f(x) = \ln \frac{1-x}{1+x}$

δ) $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$

102. Έστω οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι:

α) Αν η f είναι άρτια, τότε και η $g \circ f$ είναι άρτια.

β) Αν η f είναι περιττή και η g άρτια, τότε η $g \circ f$ είναι άρτια.

γ) Αν οι f, g είναι περιττές, τότε και η $g \circ f$ είναι περιττή.

103. Δύο συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχουν την ιδιότητα:

α) $f^2(x) = f(x)f(-x)$ β) $g^2(x) = -g(x)g(-x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Να δείξετε ότι η f είναι άρτια και η g περιττή.

104. Μια συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχει την ιδιότητα: $f(x+y) = f(x) + f(y)$ για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι:

α) $f(0) = 0$ β) η f είναι περιττή

γ) $f(x-y) = f(x) - f(y)$, για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$.

δ) Αν $f(x) > 0$ για κάθε $x > 0$, τότε η f είναι γνησίως αύξουσα.

105. Μια συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχει την ιδιότητα:

$x[f(x) + f(-x) + 2] + 2f(-x) = 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

i) Να δείξετε ότι η f είναι περιττή.

ii) Να βρεθεί ο τύπος της f .

106. Έστω ότι για τη μη μηδενική συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει:

$f(x+y) + f(x-y) = 2f(x)f(y)$, για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι:

α) $f(0)=1$

β) η f είναι άρτια συνάρτηση.

ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ 1 - 1

☞ 1-1 συνάρτηση με γνωστό τύπο

107. Να δείξετε ότι οι παρακάτω συναρτήσεις είναι 1-1

α) $f(x) = 1 - \sqrt{3 - 2x}$

β) $f(x) = 2\ln x + 3$

γ) $f(x) = \frac{e^x}{e^x + 2}$

δ) $f(x) = \frac{2^x - 1}{2^x + 1}$

108. Να δείξετε ότι οι παρακάτω συναρτήσεις δεν είναι 1-1

α) $f(x) = x^2 - 1$

β) $f(x) = \ln(1 + |x|)$

γ) $f(x) = x^{2013} - x^{2012} + 2$

δ) $f(x) = (e^x - 1)(x - 2) + 2015$

109. α) Θεωρούμε τη συνάρτηση $f(x) = x^3 + ax^2 - 2x + 1$, $a \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι η f δεν είναι 1-1.

β) Να δείξετε ότι και η συνάρτηση $g(x) = e^{f(x)} + x^2 + ax - 2$ δεν είναι 1-1.

☞ 1-1 και σύνθετη συνάρτηση ή συναρτησιακή σχέση

110. α) Αν οι συναρτήσεις f, g είναι 1-1, να δείξετε ότι και οι συναρτήσεις $f \circ g, g \circ f$ είναι 1-1.

β) Αν η συνάρτηση $g \circ f$ είναι 1-1, τότε και η f είναι 1-1.

111. Αν για τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει: $f(f(x)) = f(x) + 2014x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να δείξετε ότι:

α) η f είναι 1-1 β) να βρείτε το $f(0)$.

112. Έστω ότι για τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει:

$af(f(x)) + \beta f(x) + \gamma x = 0$, όπου $\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι η f είναι 1-1.

113. Έστω οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για τις οποίες ισχύει: $f(x) > 0$ για

κάθε $x \in \mathbb{R}$, η συνάρτηση g είναι 1-1 και $f(f(x)) = \ln f(x) + g^3(e^x)$

για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι η f είναι 1-1.

114. Έστω οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για τις οποίες ισχύει:

$g(f(x)) = 2x^5 + e^{f(x)} + 1$, $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι η f είναι 1-1.

115. Να δείξετε ότι η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι 1-1 σε καθεμία από τις

παρακάτω περιπτώσεις:

α) $(f \circ f)(x) = x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

β) $(f \circ f)(x) - 2f(x) + 3x = 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

γ) $(f \circ f)(x) + f^3(x) = (x+2)^3$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

116. Σε καθεμία από τις παρακάτω περιπτώσεις, να δείξετε ότι δεν υπάρχει συνάρτηση που να είναι 1-1 και να ικανοποιεί την αντίστοιχη σχέση

α) $f(x^2) - f^2(x) \geq \frac{1}{4}$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

β) $f(x^2+x+1) + f^2(2x+1) \leq -\frac{1}{4}$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

γ) $f(x) + f(x-1) = x^2 - 3x + 3$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

δ) $f^2(x) \leq f(x)f(1-x)$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

117. Αν για τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει: $f(f(x)) = x^2 - 3x + 4$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να δείξετε ότι:

α) $f(2) = 2$ β) η $g(x) = x^2 - xf(x) + 4$ δεν είναι "1-1".

118. Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια ώστε να ισχύει:

$f(f(x)) + f(x) = -\frac{1}{4}x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι:

α) η f είναι 1-1

β) αν η f είναι γνησίως μονότονη, τότε είναι γνησίως φθίνουσα.

119. Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$x^3 + f(x) + e^{f(x)} = 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι:

α) η f είναι 1-1

β) η f δεν μπορεί να είναι γνησίως αύξουσα.

120. Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$f(f(x)) = -x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι:

α) η f είναι 1-1

β) η f δεν είναι γνησίως μονότονη.

γ) η f είναι περιττή

δ) $f(0) = 0$.

☞ συνάρτηση 1-1 και λύση εξισώσεων

121. Έστω η 1-1 συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(1) = 1$. Να βρείτε τα κοινά σημεία με τους άξονες της γραφικής παράστασης της συνάρτησης $g(x) = f(x^2+x+1) - 1$.

122. Θεωρούμε τη γνησίως μονότονη συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ της οποίας η γραφική παράσταση περνά από τα σημεία $A(3, 2)$ και $B(5, 9)$.

α) Να λύσετε τις εξισώσεις:

i) $f(x^2-1) = 2$

ii) $f^2(x) - 11f(x) + 18 = 0$

β) Να λύσετε τις ανισώσεις:

i) $f(x^2+1) < 9$

ii) $f^2(x) - 11f(x) + 18 < 0$.

123. Δίνεται η γνησίως φθίνουσα συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$.

α) Να δείξετε ότι η συνάρτηση $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $g(x) = f(x) - x$ είναι γνησίως φθίνουσα.

β) Να βρείτε τις τιμές του λ ώστε να ισχύει:

$$f(\lambda^2-3\lambda) - f(2\lambda-6) = \lambda^2 - 5\lambda + 6.$$

124. Αν $f(f(x)) = \ln x + 1$ για κάθε $x > 0$, να βρεθούν οι τιμές του x για τις οποίες ισχύει: $f(e^x) = f(x+1)$.

125. Δίνεται η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = e^x + x$.

i) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.

ii) Να λύσετε τις εξισώσεις:

α) $f(f(x)) = e^{x+1} + e + 1$

β) $e^{x^2-4} - e^{3x} = 3x - x^2 + 4$.

iii) Να βρείτε τη συνάρτηση $g : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ αν ισχύει:

$$f(g(x)) = x + \ln x, \text{ για κάθε } x > 0.$$

126. Δίνεται η συνάρτηση $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(x) = \ln x + x^3 - 1$.

i) Να μελετήσετε την f ως προς τη μονοτονία.

ii) Να λύσετε την εξίσωση: $f(x) = 0$.

iii) Να βρείτε τις τιμές του $\alpha > 0$, αν: $f(f(\alpha)) = f(e^3)$.

127. Αν για τη συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει: $|f(x) - f(y)| \geq \kappa|x - y|$

με $\kappa > 2$, να δείξετε ότι:

α) η f είναι 1-1

β) Η εξίσωση: $f(f(x)) = 2x$ έχει το πολύ μία λύση.

☞ γενικές ασκήσεις

128. Έστω συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει: $f(f(x)) = x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και η συνάρτηση $g(x) = e^x + e^{f(x)}$ η οποία είναι 1-1.

α) Να δείξετε ότι η f είναι 1-1

β) Να δείξετε ότι: $(g \circ f)(x) = g(x)$.

γ) Να βρείτε τη συνάρτηση f .

129. Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ τέτοια ώστε: $f(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και $f(x+y) = f(x)f(y)$, για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι:
- α) $f(0) = 1$
 - β) $f(x)f(-x) = 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$
 - γ) αν η εξίσωση $f(x) = 1$ έχει μοναδική ρίζα το 0, τότε η f είναι 1-1.
130. Αν η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι 1-1 και για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$ ισχύει: $f(x + f(y)) = f(x+y) + 2$, να δείξετε ότι: $f(x) = x + 2$.
131. Έστω συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow (0, +\infty)$ τέτοια ώστε: $f(f(x)) = xf(x)$.
Να δείξετε ότι:
- α) η f είναι 1-1
 - β) $f(1) = 1$
 - γ) $f\left(\frac{f(x)}{x}\right) = x$, για κάθε $x \in (0, +\infty)$.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ

 Εύρεση αντίστροφης συνάρτησης με γνωστό τύπο

132. Να βρεθούν οι αντίστροφες των παρακάτω συναρτήσεων:

i) $f(x) = \frac{2x-1}{x-2}$	ii) $f(x) = 3 + \sqrt{x-2}$	iii) $f(x) = \sqrt[3]{x-2}$
iv) $f(x) = 2e^x - 3$	v) $f(x) = 1 - 3e^{2-x}$	vi) $f(x) = 2\ln x - 1$
vii) $f(x) = \ln(3-x)$	viii) $f(x) = \frac{e^x}{e^x + 1}$	ix) $f(x) = \frac{2e^x - 1}{e^x - 1}$

133. Να δείξετε ότι καθεμία από τις παρακάτω συναρτήσεις αντιστρέφεται και να βρείτε την αντίστροφή της

α) $f(x) = 1 - \ln(1 + e^x)$	β) $f(x) = \ln \sqrt{e^{3x} + 2}$
γ) $f(x) = 1 - \sqrt{1 - e^x}$	δ) $f(x) = \ln \frac{e^x + 1}{1 - e^x}$

134. Αν $f(x) = \frac{x}{x-1}$, να βρεθεί συνάρτηση g ώστε: $f^{-1}(g(x)) = f(x)$.

135. Αν $f(x) = \sqrt{x+1} - 1$ και $g(x) = x+2$, να βρεθούν οι συναρτήσεις: $(f^{-1} \circ g)^{-1}$ και $g^{-1} \circ f$.

136. Να δείξετε ότι καθεμία από τις παρακάτω συναρτήσεις αντιστρέφεται και να βρείτε την αντίστροφή της

$$\alpha) f(x) = x^3 + 1 \qquad \beta) f(x) = \frac{2x^3 - 1}{5}$$

137. Να δείξετε ότι καθεμία από τις παρακάτω συναρτήσεις αντιστρέφεται και να βρείτε την αντίστροφή της

$$\alpha) f(x) = \frac{e^x - e^{-x}}{2} \qquad \beta) f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$$

☞ Εύρεση αντίστροφης συνάρτησης με συναρτησιακή σχέση

138. Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(\mathbb{R}) = \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:
 $f^3(x) + f(x) = x + 2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι η f είναι 1-1 και να βρείτε την αντίστροφή της.

139. Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(\mathbb{R}) = \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:
 $f(f(x)) = f(x) + 2x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

α) Να δείξετε ότι η f αντιστρέφεται με $f^{-1}(x) = \frac{f(x) - x}{2}$.

β) Αν επιπλέον ισχύει: $f(2) = 4$, να βρείτε τις τιμές $f(4)$ και $f^{-1}(8)$.

140. Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(\mathbb{R}) = \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:
 $f^3(x) + 5f(x) = x + 6$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

α) Να δείξετε ότι η f είναι 1-1.

β) Να βρείτε τη συνάρτηση f^{-1} .

γ) Να δείξετε ότι η συνάρτηση f^{-1} είναι γνησίως αύξουσα.

δ) Να βρείτε τα κοινά σημεία της C_f με τους άξονες $x'x$ και $y'y$.

ε) Να λύσετε την ανίσωση: $f(x^3) < x$.

141. Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία έχει σύνολο τιμών το \mathbb{R} και ισχύει: $f^3(x) + 2f(x) = x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

α) Να δείξετε ότι η C_f περνά από την αρχή των αξόνων.

β) Να δείξετε ότι η f αντιστρέφεται και να βρείτε τη f^{-1} .

γ) Να δείξετε ότι η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα.

δ) Να λύσετε την ανίσωση: $f^2(x) \leq f(x)$.

☞ αντίστροφη συνάρτηση και λύση εξισώσεων - ανισώσεων

142. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 2 - x - \ln x$.

i) Να δείξετε ότι η f αντιστρέφεται.

ii) Να λυθεί η ανίσωση: $x + \ln x > 1$.

143. Να δείξετε ότι η συνάρτηση $f(x) = \ln x - \frac{e}{x} + x$ αντιστρέφεται.

Κατόπιν να λυθεί η εξίσωση: $f^{-1}(x)=x$.

144. Δίνεται η συνάρτηση $f(x)=e^{-x} -x$.

i) Να δείξετε ότι η f αντιστρέφεται.

ii) Να λυθεί η εξίσωση: $f^{-1}(x)=1-x$.

iii) Να λυθεί η ανίσωση: $f^{-1}(x) \leq 1-x$.

145. Δίνεται η συνάρτηση $f(x)=x^3+x+2$.

i) Να δείξετε ότι η f αντιστρέφεται.

ii) Να βρείτε το $f^{-1}(4)$.

iii) Να λύσετε τις εξισώσεις: $f(x)=12$, $f^{-1}(x)=-2$.

iv) Να βρείτε τα κοινά σημεία της C_f^{-1} με τους άξονες καθώς και με την ευθεία $y=x$.

v) Να λύσετε την εξίσωση: $(2-\eta\mu^2x)^3=\eta\mu^3x +\eta\mu^2x +\eta\mu x -2$.

vi) Να λύσετε τις ανισώσεις: $f^{-1}(x) < 3$, $f^{-1}(x+1) \geq x+5$.

146. Έστω ότι η γνησίως μονότονη συνάρτηση f περνά από τα σημεία $A(1,2)$ και $B(3,0)$. Να λυθεί η εξίσωση: $f^{-1}(f(x^2 + 2x) + 2)=1$.

147. Έστω ότι η γνησίως μονότονη συνάρτηση f περνά από τα σημεία $A(-1,3)$ και $B(1,2)$. Να λυθεί η ανίσωση: $f(f(e^x - 2) - 2) > 2$.

148. Η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι γνησίως μονότονη και η γραφική της παράσταση διέρχεται από τα σημεία $A(1, 5)$ και $B(3, 8)$.

α) Να λυθεί η εξίσωση: $f^{-1}(f(x^2 - 3x - 3) + 3)=1$.

β) Να λυθεί η ανίσωση: $f\left[2 + f^{-1}\left(\frac{2x + 10}{x - 1}\right)\right] \leq 8$.

149. Έστω f ορισμένη στο \mathbb{R} συνάρτηση 1-1. Να δείξετε ότι η συνάρτηση $g(x)=f(\ln x+2)+1$ είναι 1-1 και να βρεθεί η g^{-1} συναρτήσει της f^{-1} . Αν επιπλέον η C_f περνά από το σημείο $A(2,1)$, να λυθεί η εξίσωση: $g^{-1}(x)=1$.

150. Δίνεται ότι: $\ln(xf(x))=f(x)$ για κάθε $x < 0$.

α) Να δείξετε ότι η f αντιστρέφεται και να βρεθεί η f^{-1} .

β) Να λυθεί η εξίσωση: $\sqrt{e} f^{-1}(x) = -2$.

γ) Να λυθεί η ανίσωση: $2f(x) + 1 < 0$.

151. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν:

$(f \circ f)(x) + x = 2f(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και $f(3) = 5$.

α) Να δείξετε ότι η f είναι 1-1 και να βρείτε την τιμή $f^{-1}(3)$.

β) Αν $f(\mathbb{R}) = \mathbb{R}$, να λύσετε την εξίσωση: $f^{-1}(x) = 5$.

152. Μία συνάρτηση f ικανοποιεί τη συνθήκη: $(f \circ f)(x) = 9x - 16$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και $f(1) = -1$.

α) Να δείξετε ότι η f είναι αντιστρέψιμη.

β) Να βρείτε το $f^{-1}(1)$ και να λύσετε τις εξισώσεις:

$$\text{i) } f^{-1}(x) = -1 \quad \text{ii) } f\left(f^{-1}(x) + \frac{8}{3}\right) = 1.$$

153. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow (0, +\infty)$ για την οποία ισχύει:

$f(f(x)) = e^x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

α) Να δείξετε ότι η f αντιστρέφεται και $f^{-1}(x) = \ln f(x)$.

β) Να δείξετε ότι: $f(e^x) = e^{f(x)}$, $x \in \mathbb{R}$.

γ) Να λυθεί η εξίσωση: $[f(f(x))]^2 + f^{-1}(e^{f(x)}) = 6$.

154. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = e^x + x - 1$.

α) Να δείξετε ότι η f αντιστρέφεται και $f^{-1}(0) = 0$.

β) Να μελετήσετε τη θέση της C_f ως προς τον άξονα $x'x$.

γ) Να λύσετε την εξίσωση: $f(x) + f(5x) = f(3x) + f(7x)$.

δ) Αν $\alpha\beta < 0$, να δείξετε ότι: $f(\alpha)f(\beta) < 0$.

κοινά σημεία C_f και $C_{f^{-1}}$ ($f(x) = f^{-1}(x) \Leftrightarrow f(x) = x$, όταν $f \uparrow$)

πρόταση

155. Έστω η συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι γνησίως αύξουσα. Να δείξετε ότι:

α) η f^{-1} είναι γνησίως αύξουσα στο $f(A)$

β) Οι εξισώσεις $f(x) = f^{-1}(x)$ και $f(x) = x$ είναι ισοδύναμες στο σύνολο $B = A \cap f(A)$.

εφαρμογές

156. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^3 - 6$.

α) Να δείξετε ότι η f αντιστρέφεται και να βρείτε την f^{-1} .

β) Να βρείτε τα κοινά σημεία των C_f και $C_{f^{-1}}$.

157. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 3^x + x - 27$.

α) Να δείξετε ότι η f αντιστρέφεται.

β) Να βρείτε τα κοινά σημεία των C_f και $C_{f^{-1}}$.

158. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = e^x + x - 5$ με σύνολο τιμών $f(\mathbb{R}) = \mathbb{R}$.

α) Να δείξετε ότι η f αντιστρέφεται.

β) Να δείξετε ότι η $C_{f^{-1}}$ διέρχεται από το σημείο $M(-4, 0)$.

- γ) Να λύσετε την εξίσωση: $e^{x^2-4} - e^{x-2} = x + 2 - x^2$.
 δ) Να βρείτε τα κοινά σημεία των C_f και $C_{f^{-1}}$.
 ε) Να λύσετε την ανίσωση: $f^{-1}(f(e^x - 1) - e) < 0$.

159. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^3 + 3x^2 + 4x + 1$.
 α) Να δείξετε ότι η f αντιστρέφεται.
 β) Να βρείτε τα κοινά σημεία των C_f και $C_{f^{-1}}$.
 γ) Να λύσετε την εξίσωση: $f(1 + f^{-1}(x)) = 1$.
 δ) Να δείξετε ότι: $f^{-1}(0) < 0$.

☞ Θεωρητικές ασκήσεις

160. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία είναι περιττή και αντιστρέψιμη. Να δείξετε ότι η f^{-1} είναι περιττή. (Τι γίνεται αν η f είναι άρτια;)
161. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει: $(f \circ f)(x) = x - 1$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι:
 α) η f είναι 1-1.
 β) $f^{-1}(x) = 1 + f(x)$
 γ) η C_f δεν έχει κοινά σημεία με τη διχοτόμο της γωνίας \hat{xOy} .
162. Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει: $(f \circ f)(x) = x + f(x)$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι:
 α) η f αντιστρέφεται
 β) $f(0) = 0$
 γ) $f(x) = x + f^{-1}(x)$.
163. Έστω f ορισμένη στο \mathbb{R} με $f(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και $f(\alpha + \beta) = f(\alpha)f(\beta)$ για κάθε $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι:
 α) $f(0) = 1$ β) $f(-x) = \frac{1}{f(x)}$, $x \in \mathbb{R}$ γ) $f(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$
 δ) Αν η εξίσωση $f(x) = 1$ έχει μοναδική ρίζα το 0, τότε η f είναι αντιστρέψιμη και ισχύει: $f^{-1}(\alpha\beta) = f^{-1}(\alpha) + f^{-1}(\beta)$.
164. Δίνεται η συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow (0, +\infty)$ με $f(xy) = f(x) + f(y)$ για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι:
 α) $f(1) = 0$
 β) $f(x) = -f\left(\frac{1}{x}\right)$, για κάθε $x \in (0, +\infty)$
 γ) Αν η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει μοναδική ρίζα το 1, τότε η f είναι

αντιστρέψιμη και ισχύει: $f^{-1}(\alpha + \beta) = f^{-1}(\alpha) + f^{-1}(\beta)$.

165. Έστω ότι για τη συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ ισχύει: $f\left(\frac{x}{y}\right) = f(x) - f(y)$,

για κάθε $x, y > 0$. Αν η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει μοναδική ρίζα, τότε:

α) Να δείξετε ότι η f είναι 1-1.

β) Να λύσετε την εξίσωση: $f(x^2+3) + f(x) = f(x^2+1) + f(x+1)$.

γ) Αν επιπλέον ισχύει: $f(x) > 0$ για κάθε $x > 1$, να δείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα.